

vóór 1838 had geregeld in Rotterdam.

VERZEKERINGSINSTELLINGEN IN ROTTERDAM VÓÓR 1838

De gilden die vanaf de middeleeuwen tot de Franse tijd een belangrijke functie vervulden op economisch terrein hadden ook een sociale doelstelling die onder meer gericht was op het bieden van hulp aan zieke en behoeftige gildeleden. Hierdoor ontstonden binnen de gilden steunfondsen onder de naam: bossen, beursen, busen, societeiten, e.d. In de 17de en 18de eeuw ontstonden daarnaast in verschillende steden knechtsbossen. Een gildeknecht die bij een meester diende stond wel geregistreerd bij het gilde, maar was geen gildelid en kon dan ook meestal geen gebruik maken van de voordelen aan het lidmaatschap verbonden. Om die reden stichtten zij zelf een voorziening. Ook in Rotterdam is een aantal van die knechtsbossen actief geweest. De oudst bekende is de Metselaarsknechtsbos welke werd opgericht in april 1692. In bijlage I is een overzicht opgenomen van de bekende knechtsbossen tot de Franse tijd¹⁴).

In de tweede helft van de 18de eeuw ging het door de zich verslechterende economische toestand ook met de gilden achteruit. Dit had ook konsekwenties voor de knechtsbossen. Door het kleinere aantal knechten, waren ook de inkomsten minder en konden er geen volledige uitbetalingen meer worden gedaan. Men ging toen hier en daar over tot het toelaten van niet beroepsgenoten tot de knechtsbossen om het aantal contribuerende leden op peil te houden¹⁵).

Met de Staatsregeling van 1798 kwam in ons land boven de rivieren ook een eind aan de gildenorganisatie. Veel bossen werden dan ook opgeheven, anderen konden gedurende de Franse tijd (en ook daarna) blijven bestaan. Op 30 maart 1805 wordt bv. de 'Ordonnantie op de Meester Kleedermakers en Kleedermakers-knegts Busch' daterende van 13 maart 1756 nog 'gealtereerd en gerenoveerd'¹⁶).

Ondanks de slechte economische situatie waren er ongetwijfeld toch nog genoeg mensen die op deze wijze voor een fatsoenlijke begrafenis wilden zorgen en verzekerd wilden zijn van onderstand bij ziekte.

Wat was er verzekerd in zo'n bos of bus?

Dat verschilde onderling natuurlijk maar in grote lijnen kan gezegd worden, dat men zorgde voor de begrafenis, dan wel een gelijkelijke uitkering deed bij overlijden. Verder verleende men on-